

نخستین کالبدشکافی در ایران چه زمانی انجام شد؟

۲۹ شهریور ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۲۲

امیرکبیر در سال ۱۲۶۶ هـ.ق بنای تاسیس مدرسه ای بنام دارالفنون را نهاد که سرانجام در نبود او در سال ۱۲۶۸ هـ.ق به طور رسمی مشغول به فعالیت گردید و جالب است بدانید که یکی از شعبات آن مدرسه ی طب دارالفنون بود

مدت تحصیل در مدرسه طب ۷ سال بود ولی پس از مدتی به ۵ سال تقلیل یافت. دانشجویان در مطب پزشکان معروف و تحصیل کرده تعلیم می گرفتند و همچنین در عیادت بیماران در منزل، پزشکان را همراهی می کردند.

آموزش های عملی به مشاهده بعضی دستگاه های فیزیولوژی، نقشه های تشریحی طبی بدن انسان و عضلات آن ها و اسکلت انسانی و غیره که همه از اروپا وارد می شدند، محدود می شد. ورود به مدرسه دارالفنون شرایط خاصی داشت و تنها فرزندان اعیان و اشراف و شاهزادگان می توانستند وارد شوند. از این رو تا مدتی بیشتر رجال ایران از شاگردان سابق مدرسه دارالفنون بودند.

برای پذیرفتن شاگردان به مدرسه توسط رئیس مدرسه انتخاب و به شاه معرفی می شد و از دولت کمک هزینه تحصیلی دریافت می کردند. یکی از افرادی که توانست با توصیه های فراوان در رشته طب دارالفنون پذیرفته شود، ناظم الاطبا معروف بود.

فراگیری یک زبان خارجی برای کلیه دانشجویان اجباری بود و آن ها می توانستند در یکی از زبان های فرانسه، انگلیسی و یا روسی ثبت نام کنند.

علم شیمی که تا آن وقت به نام علم کیمیا گری معروف بود به صورت یک علم جدید در آمد و در مدرسه تدریس می شد. اولین اتوپسی (کالبد شکافی) در ایران توسط دکتر پولاک اتریشی اهل وین تقریباً سه سال بعد از تأسیس دارالفنون روی یک جسد مرد اروپایی که مرگ مشکوک به قتل بود انجام گرفت.

فارغ التحصیلان مدرسه دارالفنون در ابتدا از عنوان دکتر استفاده نمی کردند و این عنوان مخصوص اطبایی بود که به اصطلاح آن وقت تحصیلات خود را در فرهنگستان تکمیل کرده و در آنجا به اخذ درجه دکتری نایل شده بودند. ولی کسانی که از مدرسه طب دارالفنون فارغ التحصیل می شدند، کلمه دکتر را برخلاف رویه معمول امروزه همیشه بعد از اسم شخص ذکر می کرده اند مثلاً می گفتند میرزا احمدخان دکتر و غیره. تا چندین سال بعد از افتتاح مدرسه طب، ناصرالدین شاه نظر موافق و بسیار مثبتی نسبت به

آن داشت، از مدرسه طب دارالفنون در مدت ۴۴ سال که مقارن بود با دوران سلطنت ناصرالدین شاه، در حدود ۱۱۰۰ نفر در ۱۲ دوزه فارغ التحصیل شدند و از فارغ التحصیلان دوره اول ۴۲ نفر را برای تکمیل تحصیلات خود به فرنگستان اعزام کردند.

منابع:

۱- هاشمی رفسنجانی، اکبر. امیرکبیر یا قهرمان مبارزه با استعمار، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۶۲.

۲- سرمدی، محمدتقی. پژوهشی در تاریخ پزشکی و درمان جهان، تهران: سرمدی، ۱۳۷۸.

۳- قاسمی، بهزاد. رویکرد نوین ایرانیان به طب و عطاری با تشکیل دارالفنون در دوره قاجار، نشریه تایخ پژوهی دانشگاه فردوسی، ۱۳۹۰.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۳۱۶۰۲/انجام-زمانی-ایران-کالبدشکافی-نخستین>